

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА НОВИ БЕЧЕЈ

ОПШТИНА НОВИ БЕЧЕЈ
TÖRÖKBECSE KÖZSÉG

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ РОДНЕ
РАВНОПРАВНОСТИ ОПШТИНЕ НОВИ БЕЧЕЈ ЗА ПЕРИОД
ОД 2022. ДО 2027. ГОДИНЕ

Нови Бечеј, март 2022. године

Садржај:

Увод	3
1. Методологија рада.....	4
2. Правни оквир	5
3. Анализа стања	7
3.1. Демографски подаци	7
3.2. Запошљавање	9
3.3. Политичка партиципација и руковођење.....	12
3.4. Здравство	16
3.5. Дечија заштита	19
3.5. Безбедност	21
3.6. Култура, спорт и рекреација.....	25
4. Циљеви, мере и активности	28
5. Праћење, извештавање и оцена реализације Акционог плана.....	35

УВОД

Родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама (*Закон о родној равноправности, Службени гласник Републике Србије, бр. 52/2021*).

„Европска повеља о родној равноправности на локалном нивоу“ или "European Charter for Equality of Women and Men in Local Life" настала је 2006. године са циљем да, политичким обавезивањем локалне власти на унапређење родне равноправности кроз пружање практичних алата, помогне локалним самоуправама да у своје политике уведу принцип родне равноправности у свим областима живота за које су надлежни.

Општина Нови Бечеј потписала је Европску повељу 18. новембра 2019. године и тако постала део заједнице којој данас припада више од 1300 локалних и регионалних самоуправа широм Европе.

Повељом је дефинисано да родна равноправност претпоставља да мушкарци и жене имају једнаке предуслове за остваривање људских права, као и да постоје једнаке могућности за мушкарце и жене да допринесу културном, политичком, економском, социјалном и националном напретку, као и да имају идентичне могућности да уживају све користи и бенефиције од напретка једне заједнице.

Начела Повеље указују на политичко опредељење и вредности које се остварују и примењују спровођењем Повеље, али и обавезе локалних самоуправа да осигурају равноправност и сузбију и спречавају дискриминацију. Начела Повеље могу допринети бољем разумевању садржаја и образложења за организовано деловање локалних самоуправа на примени законодавства и остваривању равноправности.

Остварење родне равноправности је једно од кључних питања развоја друштва и локалне заједнице, јер омогућава адекватно и потпуно коришћење како мушких, тако и женских људских ресурса и доприноси квалитетнијем животу у локалној заједници.

Циљ Локалног акционог плана је да утврди приоритете, активности и средства, која ће за циљ имати побољшање положаја жена и унапређење родне равнопаравности.

На 10. седници Скупштине општине Нови Бечеј одржаној 15.05.2017. године донета је Одлука о равноправности полова на територији општине Нови Бечеј („Службени лист општине Нови Бечеј“, број 8/13), док је на 36. седници Скупштине општине Нови Бечеј одржаној 08. јуна 2017. године, донета је Одлука о усвајању Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу („Службени лист општине Нови Бечеј“, број 16/2017).

Општинско веће општине Нови Бечеј на 39. седници одржаној дана 24.12.2021. године, донело је Одлуку о покретању поступка израде Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности у општини Нови Бечеј за период 2022-2027. године.

У циљу израде Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности у општини Нови Бечеј за период 2022-2027. године, председник општине Нови Бечеј именовоа је Радну групе за унапређење родне равноправности у општини Нови Бечеј за период 2022-2027. године који чине следећи чланови:

1. Ивана Добожанов – вођа тима,
2. Саша Максимовић – координатор,
3. Тамара Попов - члан,
4. Трифун Станковић – члан,
5. Симона Роцков – члан,
6. Саша Дујин – члан,
7. Валентина Влашкалин – члан,
8. Жељко Остојић - члан.

Задатак Радне групе за израду Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности у општини Нови Бечеј за период 2022-2027. године је да прикупља и врши селекцију података потребних за израду документа (путем упитника, из постојећих докумената, радом на терену и сл.), анализира прикупљене податке и дефинише приоритете, мере, рокове и активности за њихову реализацију и изради Нацрт Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности у општини Нови Бечеј за период 2022-2027. године.

1. МЕТОДОЛОГИЈА РАДА

Локални акциони план за родну равноправност обухвата период од 2022-2027 године и представља развојни документ општине Нови Бечеј, који утврђује целовиту и усклађену политику града у циљу унапређења родне равноправности.

Израда ЛАП-а прошла је кроз следеће фазе:

1. Стварање предуслова за реализацију процеса израде ЛАП-а
2. Анализа контекста
3. Стратешко и акционо планирање
4. Процес јавне расправе
5. Усвајање развојног документа од стране Скупштине општине

2. ПРАВНИ ОКВИР

Међународни правни и политички оквир

Заштита жена од дискриминације и поштовање родне равноправности представљају основ остваривања људских права утврђен међународним документима која је Република Србија потврдила. Процес укључивања наше земље у европске интеграције захтева да се у остваривању и заштити основних људских права поштују највиши међународни стандарди који проистичу из тих докумената.

Кључни међународни акти са којима је ова стратегија усаглашена су Универзална декларација УН о људским правима (1948), Конвенција о елиминисању свих облика дискриминације жена, Међународни пакт о грађанским и политичким правима (1966), Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима (1966), Конвенција УН о политичким правима жена (1952), Конвенција о укидању свих облика расне дискриминације (1966), Најробиска правила о побољшању будућег положаја жена (УН 1985), Бечка декларација и Акциони програм (УН 1993), Пекиншка декларација и Платформа за акцију, усвојена на Четвртој светској конференцији о женама, 1995; глобална агенда Уједињених нација Циљеви одрживог развоја или Агенда (2030), Резолуција 1325 (2000) Савета безбедности УН, Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиљу у породици (Истанбулска конвенција 2014).

Национално законодавство

Устав Републике Србије, као што је већ речено, чланом 15. установљава политику једнаких могућности као обавезу државе и јемчи равноправност жена и мушкараца.

Највиши правни акт Републике Србије прокламује начело једнакости пред Уставом и законом и забрањује непосредну и посредну дискриминацију на било којој основи, укључујући и дискриминацију на основу пола (члан 21. став 3). Гарантује право на једнаку законску (члан 21. став 2) и судску заштиту (члан 36), правну заштиту свих основних људских права свим грађанима и грађанкама без дискриминације, укључујући и обраћање међународним институцијама у циљу заштите зајемчених права (члан 22. став 2). Устав Републике Србије предвиђа да Република Србија може увести посебне мере „ради постизања пуне равноправности лица или групе лица која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима“ (члан 21. став 4).

Кључни закон на који је се ослања овај акциони план је Закон о родној равноправности ("Службени гласник РС" број 52/2021) који обавезује све органе јавне власти да воде активну политику једнаких могућности и да прате остваривање начела равноправности заснованих на полу у свим областима друштвеног живота и примену међународних стандарда и Уставом загарантованих права у овој области. Мере за остваривање и унапређивање родне равноправности подразумевају стварање једнаких могућности за учешће и равноправан третман жена и мушкараца у области рада, запошљавања и samozapoшљавања, социјалне и здравствене заштите, образовања, васпитања, науке и технолошког развоја, информационо-комуникационих технологија и информационог друштва, одбране и безбедности, саобраћаја, енергетике, заштите животне средине, културе, јавног

информисања, спорта, у органима управљања и надзора и њиховим телима, политичког деловања и јавних послова, сексуалног и репродуктивног здравља и права, приступа роби и услугама.

3. АНАЛИЗА СТАЊА

Анализа стања представља целовиту слику локалне и шире друштвене стварности, односно анализу свих заинтересованих страна и анализу стања у области родне равноправности.

ПОДАЦИ О ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ

Општина Нови Бечеј спада у ред потиских општина, налази се у самом центру Војводине и једна је од пет општина Средњебанатског округа. Насеље Нови Бечеј је смештено уз леву обалу реке Тисе на 66. километру од њеног ушћа у Дунав чији се центар налази на реци Тиси, са једним од најлепших кејева. Поред Новог Бечеја, општину чине још три насељена места: Ново Милошево, Кумане и Бочар, те у складу са тим општина Нови Бечеј има четири Месне заједнице.

Укупна површина општине износи $608,6 \text{ km}^2$ на којој, према попису из 2011. године живи укупно 23.925 становника.

Табела 1. Укупна површина општине Нови Бечеј и број становника сваког насељеног места у општини Нови Бечеј према попису из 2011. године

НАСЕЉА	БРОЈ СТАНОВНИКА	ПОВРШИНА (ha)
НОВИ БЕЧЕЈ	13 133	28 238
НОВО МИЛОШЕВО	6 020	17 491
КУМАНЕ	3 284	10 147
БОЧАР	1 488	4 982
УКУПНО	23 925	60 860

Извор: Општина Нови Бечеј

3.1. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Укупан број становника

Укупан број становника општине Нови Бечеј, по попису из 2011. године износи **23.925**, што је у односу на 2002. годину пад од 3.077 становника, односно 11,43%. У поређењу са просеком на нивоу АП Војводине (5,67%) и Републике Србије (5,04%), овај податак указује на један од највећих проблема у општини Нови Бечеј, а то је депопулација. Демографске процесе у општини Нови Бечеј карактерише опадање броја становника, ниска стопа наталитета, висока стопа општег морталитета и негативни природни прираштај.

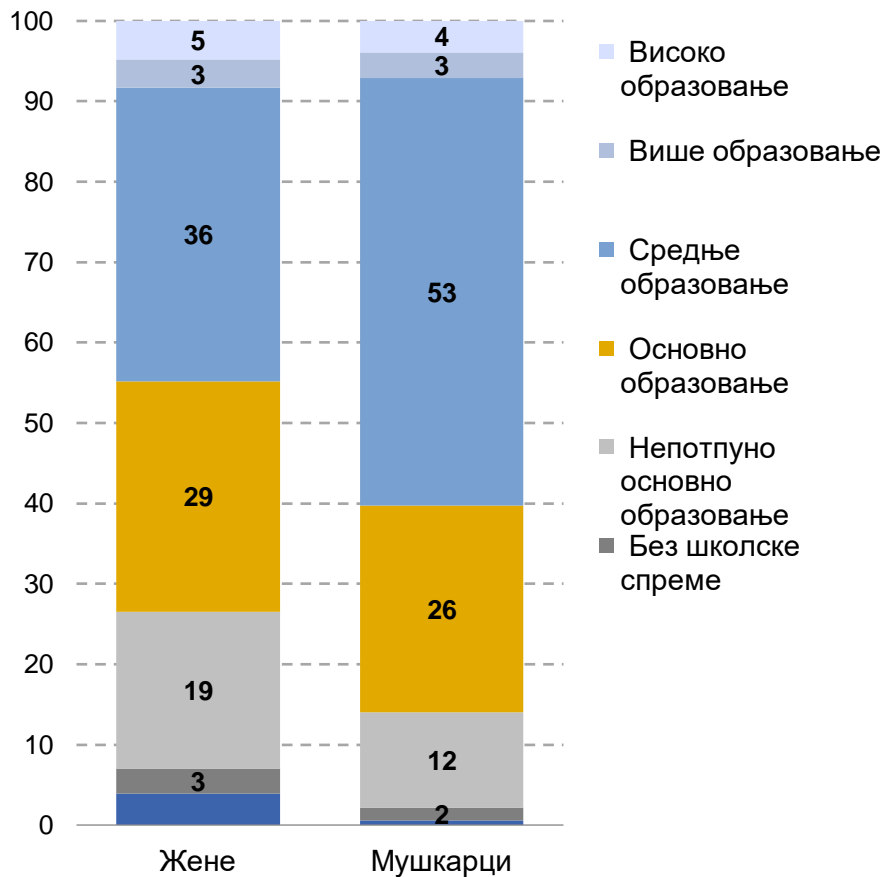
Старосну структуру становништва, пратећи по пописима, карактерише старење становништва, односно присутно је смањење становништва деобне групе 0-19 година и повећање учешћа групе старости од 65 година и више. Према подацима Републичког завода за статистику за 2020. годину просечна старост становништва у општини Нови Бечеј је 42,68 година, што указује на старење становништва на територији општине обзиром на просечну старост према подацима из 2011. године – 41,5.

Табела 2. Становништво према старосним групама и полу, 2018-2019.

	2018		2019	
	Ж	М	Ж	М
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	753	785	760	771
Деца старости 7-14 година (узраст основне школе)	896	964	884	964
Деца старости 15-18 година (узраст средње школе)	439	437	453	458
Деца старости 0-17 година	1986	2082	1994	2084
Број младих (15-29 година)	1838	2048	1804	1994
Радни контингент становништва (15-64 година)	7307	7766	7165	7638
Укупан број становника	11479	11084	11377	10982

У поређењу са бројем становника општина Нови Бечеј има релативно велику површину од 608,6 km^2 , тако да је густина насељености 39 *становника/km²*. Број становника општине се смањује због ниског наталитета, што је проузроковано лошим условима живота, али и сталним миграцијама, пре свега младих, ка великим градовима у околини.

Графикон 1. Становништво старости 15 и више година према школској спреми и полу, 2011. (%)

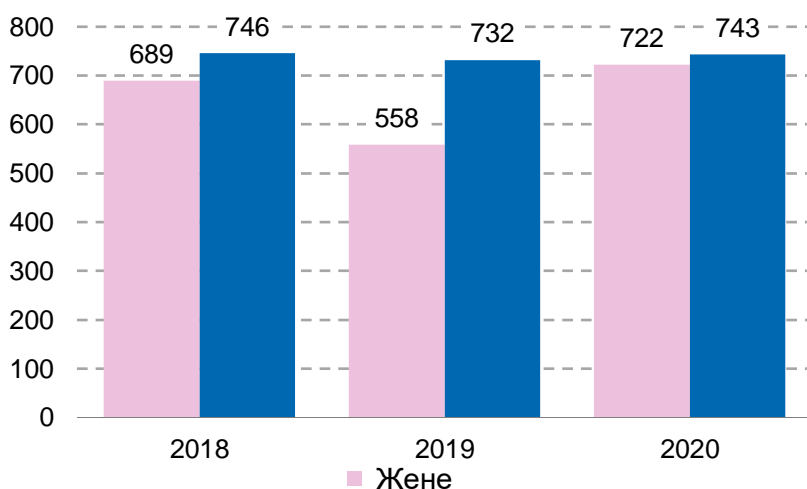

Извор: Попис становништва, домаћинства и станова, РЗС

3.2. ЗАПОШЉАВАЊЕ

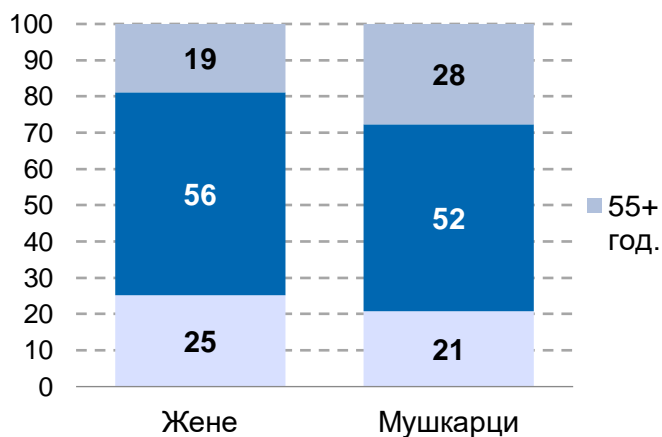
На евиденцији Националне службе за запошљавање у општини Нови Бечеј, закључно са 31. мартом 2021.године, је укупно 1825 незапослених лица, од тога 973 особа женског пола. На основу претходног радног искуства, укупно 1069 особа први пут тражи запослење, односно нема радног искуства, док је 756 особа раније било радно ангажовано. Уколико се осврнемо на податак о броју незапослених особа са инвалидитетом, укупан број је 65, а од тога су 25 жене, док је незапослених лица ромске националности 309, а од тог броја је 165 особа женског пола.

Графикон 2. Регистровани незапослени према полу, 2018–2020.*

Извор: Национална служба за запошљавање

Графикон 3. Учешће незапослених према старосним групама и полу у укупном броју незапослених, 2020. (%)

Извор: Национална служба за запошљавање

**Табела 3. Незапослена лица према
степену стручне спреме и полу**

НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРЕМА СТЕПЕНУ СТРУЧНЕ СПРЕМЕ И ПОЛУ		
	Укупно	1825
	Жене	973
I	Укупно	1033
	Жене	557
II	Укупно	68
	Жене	22
III	Укупно	339
	Жене	143
IV	Укупно	290
	Жене	192
V	Укупно	3
	Жене	1
VI-1	Укупно	15
	Жене	11
VI-2	Укупно	20
	Жене	15
VII-1	Укупно	57
	Жене	32
VII-2	Укупно	0
	Жене	0
VII-2	Укупно	0
	Жене	0

**Табела 4. Незапослена лица према
старости и полу**

НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРЕМА СТАРОСТИ И ПОЛУ		
	Укупно	1825
	Жене	973
15-19	Укупно	80
	Жене	52
20-24	Укупно	144
	Жене	80
25-29	Укупно	217
	Жене	129
30-34	Укупно	196
	Жене	117
35-39	Укупно	202
	Жене	113
40-44	Укупно	206
	Жене	107
45-49	Укупно	178
	Жене	91
50-54	Укупно	175
	Жене	94
55-59	Укупно	263
	Жене	137
60-65	Укупно	164
	Жене	53

Из података у табелама број 3. и број 4. које представљају однос незапослених лица према степену стручне спреме и према степену старости, разврстаних по полу, уочава се да жене преовлађују у групи незапослених у узрасту од 25 до 45 година што је најчешће период када се жене остварују као мајке и велики део времена посвећују породици. Такође, видимо да се мушкарци значајно брже запошљавају, а да жене доминирају у групи оних који дуго чекају на посао (од три до преко 10 година), што их чини теже запошљивом категоријом.

Општина Нови Бечеј се бави проблемом незапослености на својој територији, те доноси локалне акционе планове за запошљавање.

Локални акциони план за запошљавање општине Нови Бечеј за период од 2021.-2023. године представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања. Овим планом се утврђују приоритети, циљеви и мере за унапређење запослености и смањење незапослености на територији Општине Нови Бечеј.

Локални акциони план за запошљавање препознаје теже запошљиве категорије становништва и то: особе са инвалидитетом, Роме и Ромкиње, кориснике/це социјалног давања, жртве насиља, млађе од 30 и старије од 50 година.

Неопходно је препознати и обухватити све категорије теже запошљивих лица, попут мајки које су у периоду стварања породице, дугорочно незапослених и сл.

Из анкете коју смо спровели у оквиру процеса израде овог документа, 39,1% испитаница одговорило је да би желеле да отпочну самостални посао а 26,1% испитаница није сигурно да ли би започеле самостални посао. Такође највећи број анкетираних нагласио је да би им финансијски подстицаји од стране, првенствено, локалне самоуправе били од помоћи приликом одлучивања на овај корак. У складу са наведеним потребно је дефинисати мере и активности које су усмерене ка обезбеђивању услова за развој женског предузетништва.

Такође, потребно је унапредити активности подршке угроженим категоријама становништва и спровођење мера предвиђених Локалним акционим планом за запошљавање, те у што већој мери укључивати теже запошљива лица у мере активне политике запошљавања.

3.3. ПОЛИТИЧКА ПАРТИЦИПАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

1.1. Органи извршне власти у јединици локалне самоуправе

Назив органа	Мушкарац	Жена
Председник/ца општине или Градоначелник/ца	X	
Заменик/ца председника/це	X	

општине или
градоначелника/це

1.2.

Помоћници/це
председника/це општине
или градоначелника/це

Број жена

Број мушкараца

0

2

1.3. Чланови/це општинског већа

Р.б р.	Мушкарац	Жена	Област за коју је лице задужено
1.	X		Привреда и предузетништво
2.	X		Безбедност
3.	X		Комуналне делатности
4.		X	Образовање и просвета
5.	X		Туризам и угоститељство
6.	X		Сарадња са месним заједницама
7.		X	Родне равноправности

1.4. Општинска управа

Функција	Мушкарац	Жена
Начелник/ца општинске / градске управе		X
Заменик/ца начелника/це општинске/градске управе		
Шефови одељења општинске / градске управе	2	4

Шеф/ица кабинета председника/це општине или градоначелника/це	X	
---	----------	--

2. СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

2.1.

Ф у н к ц и ј а	М у ш к а р а ц	Ж е н а
Председник/ца Скупштине општине / града	X	
Заменик/ца председника/це Скупштине општине / града	X	
Секретар/ка Скупштине општине / града		X

2.2. Одборници/це према политичкој странци и полу

Р. бр.	П о л и т и ч к а с т р а н к а	Б р о ј ж е н а	Б р о ј м у ш к а р а ц а
1.	СРПСКА НАПРЕДНА СТРАНКА	9	7
2.	ПОКРЕТ СОЦИЈАЛИСТА	2	2
3.	ЛИГА СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА ВОЈВОДИНЕ	1	2
4.	ВОЈВОЂАНСКА ПАРТИЈА	1	
5.	САВЕЗ ВОЈВОЂАНСКИХ МАЂАРА		2
6.	СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА СРБИЈЕ		2
7.	ГРУПА ГРАЂАНА „ЛИСТА ЗА ЛОКАЛ“		2
8.	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА СРБИЈЕ		1

2.3. Шефови/це одборничких група у општинској скупштини

Назив одборничке групе	Мушкарац	Жена
1. АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ – ЗА НАШУ ДЕЦУ	Х	
2. ПОКРЕТ СОЦИЈАЛИСТА	Х	
3. ВОЈВОЂАНСКИ ФРОНТ	Х	
4. Одборничка група група грађана листа за локал, СПС	Х	

3. САВЕТИ МЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ/ГРАДА (УКУПНО)

Број месних заједница (МЗ)	Број мушкараца председника Савета МЗ	Број жена председница Савета МЗ
4	4	0

4. ОПШТИНСКЕ УСТАНОВЕ И ПРЕДУЗЕЋА ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ СКУПШТИНА ОПШТИНЕ(УКУПНО)

Р.бр.	Назив установе/предузећа/организације/институције	Директор/ка		Заменик/ца директора/ке		Органи управљања Управни и Надзорни одбор (председник/ца)	
		Ж	М	Ж	М	Ж	М
1.	ЈП „Комуналац“ Нови Бечеј		Х				Х
2.	ЈП „Урбанизам и путеви“ Нови Бечеј		Х				Х
3.	Дом културе општине Нови Бечеј		Х			Х	
4.	Народна библиотека општине Нови Бечеј		Х				Х
5.	Туристичка организација општине Нови Бечеј		Х			Х	Х

6.	ПУ „Пава Сударски“ Нови Бечеј	X		
7.	Црвени крст општине Нови Бечеј	X	X	X
8.	ЈУ СРЦ ЈЕДИНСТВО Нови Бечеј	X		X
9.	Центар за социјални рад општине Нови Бечеј	X	X	

Поред наведених органа у раду Скупштине општине Нови Бечеј и извршних органа власти функционише 24 радна тела (одбори, савети и комисије) са укупно 144 члана (50 чланова женског пола и 94 члана мушког пола).

Сви наведени подаци указују на далеко веће учешће мушкараца у процесу доношења одлука што је и препознато и међу испитаницама које су могућности жена за доношење одлука процениле као добре у 18,5% случајева. Упркос томе на питање „Да ли би сте желели да активније учествујете у процесу доношења одлука у општини Нови Бечеј?“ готово половина испитаница односно 42,3% одговорила са не. Овај податак указује на културолошке обрасце који су постављени много раније те је потребно реализовати активности и мере које би оснажиле и подстакле жене да узму активније учешће у доношењу одлука.

Са друге стране охрабрује податак да је 53,8% жена које су учествовале у анкети изразило жељу да учествује у доношењу одлука и то кроз јавне расправе, директно кроз давање сугестија и предлога или кроз активније чланство у некој невладиних организација.

3.4. Здравство

Здравствена заштита на територији општине Нови Бечеј се спроводи у Дому здравља, као државној установи, и у приватном сектору који обухвата: четири стоматолошке ординације са по једним стоматологом од чега се три налазе у Новом Бечеју а једна у Новом Милошеву; једну лекарску ординацију у Новом Бечеју и осам апотека (шест у Новом Бечеју, по једна у Новом Милошеву и Куману).

Здравствена ситуација код одраслог становништва огледа се у доминацији болести из групе масовних незаразних болести. У структури обољевања код деце доминирају болести дисајних органа, инфективне и паразитарне болести.

Обезбеђеност становника бројем лекара је у границама норматива који прописује Правилник о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе.

Очекивано трајање живота

Очекивано трајање живота на рођењу је један од најбољих показатеља здравственог стања становништва.

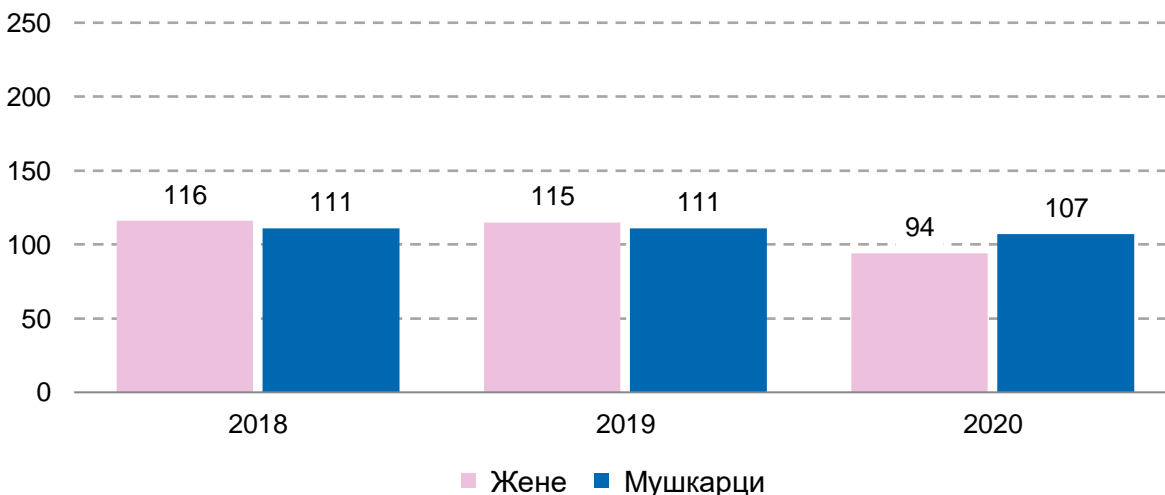
Табела 5. Очекивано трајање живота на рођењу

	НОВИ БЕЧЕЈ		РЕПУБЛИКА СРБИЈА	
	МУШКО	ЖЕНСКО	МУШКО	ЖЕНСКО
2018	68,49	74,93	73,22	78,08
2019	70,68	75,43	73,09	78,35
2020	70,65	75,95	71,37	77,24

Извор: Републички завод за статистику

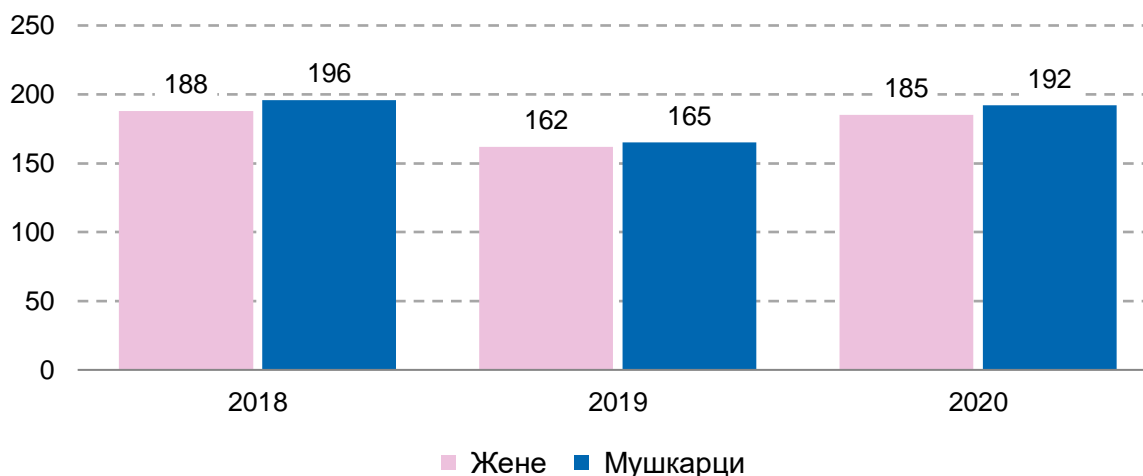
Према подацима, очекивано трајање живота жена је у просеку за пет до шест година дуже у односу на мушкарце, како у Новом Бечеју, што је у сагласности са стањем на територији целе Републике Србије, док је републички просек очекиваног трајања живота већи у односу на очекивано трајање живота у Новом Бечеју.

Графикон број 4. Живорођени према полу, 2018–2020.

Извор: Витална статистика РСЗ

Графикон број 5. Умрли према полу, 2018–2020.

Извор: Витална статистика РСЗ

Табела 6. Обољевање жена у општини Нови Бечеј

РАНГ	ГРУПА БОЛЕСТИ ПО МКБ-10	БРОЈ	ПРОЦЕНУАЛНО
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	2541	61,3
II	Болести мокраћно-полног система	991	23,9
III	Трудноћа, порођај, бабиње	272	6,6
IV	Тумори	235	5,7
V	Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма	43	1,0
VI	Остала обољења	65	1,6
Укупно		4147	100,0

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Табела 7. Обухват жена у току првог триместра трудноће савременом здравственом заштитом

Обухват жена у току првог триместра трудноће савременом здравственом заштитом (%)	71,1
Број трудница обухваћен патронажним посетама	5

Резултати анкете као тренутно највећи проблем у области здравства истичу недостатак лекара специјалиста у Дому здравља Нови Бечеј а посебно лекара специјалиста гинекологије и акушерства.

3.5. Дечија заштита

Европска повеља о родној равноправности жена и мушкараца на локалном нивоу обавезује потписницу да узме у обзир улогу коју имају квалитетне и приступачне јаслице, вртићи и друге установе за бригу о деци. Ове установе треба да буду доступне свим родитељима и старатељима оба пола, без обзира на њихове финансијске могућности и да буду у функцији усклађивања њихових професионалних обавеза, јавног и приватног живота.

Када је реч о општини Нови Бечеј, предшколско васпитање организовано је кроз рад Предшколске установе „Пава Сударски“ чије је седиште у Новом Бечеју, док је рад организован у 8 објеката (4 у Новом Бечеју, 2 у Новом Милошеву и по један у Куману и Бочару). Установа реализује петочасовни полудневни боравак, целодневни боравак и припремни предшколски програм у целодневном и полудневном боравку. Рад је организован у 27 васпитних група.

Број деце у предшколској установи (од прве године, разврстано по полу и узрасту)

Редни број	Узраст деце	Дечаџи	Девојџице
1.	Јаслице, узраст од 1 до 2 године	11	15
2.	Јаслице, узраст од 2 до 3 године	19	15
3.	Деца узраста од 3 до 5,5, година	104	79
4.	Деца узраста од 6 до 6,5 година (Припремно предшколски програм)	161	172

Број деце ромске националности, деце са сметњама у развоју, односно деце са инвалидитетом

У захтевима који родитељи подносе за упис деце у вртић (пријавним листовима) које попуњавају приликом уписа, не постоји опција изјашњавања о националности, већ постоји само опција да се родитељи изјасне на ком језику желе да се спроводи васпитно образовни рад, те у складу са тим не постоји званичан податак о броју деце одређене националности па самим тим ни ромске деце.

Такође у ПУ "Пава Сударски" нема уписане деце са инвалидитетом.

Редни број	Узраст деце	Дечац	Девојчице
1.	ИОП (деца са сметњама у развоју)	7	3

Радно време објеката Предшколске установе „Пава Сударски“

У оквиру Предшколске установе "Пава Сударски" Нови Бечеј налази се 8 објеката, и то:

У Новом Бечеју:

1. Објекат "Лептирић", ул. Јаше Томића бр.1.
Радно време објекта: 5:30-18:00
2. Објекат "Полетарац", ул. Железничка бр.13.
Радно време објекта: 5:30-16:30
3. Објекат "Пчелица", ул. Пролетерска бр. 3.
Радно време објекта: 6:00-14:00
4. Објекат "Колибри", ул. Јосифа Маринковића бр. 91.
Радно време: 6:00-18:00

У Новом Милошеву:

1. Објекат "Пинокио", ул. Маршала Тита бр.69.
Радно време: 5:30-18:00
2. Објекат " Јованка Добросављевић Мица", ул. ЈНА бр. 29.
Радно време: 5:30-18:00

У Бочару:

1. Објекат "Снежана", ул. Партизанска бр.6.
Радно време: од 6:00 до 14:00 часова.

У Куману:

1. Објекат "Миленко Титин", ул. Маршала Тита бр.58
Радно време: од 6:00 до 14:00 часова.

Препреке за упис деце у вртић

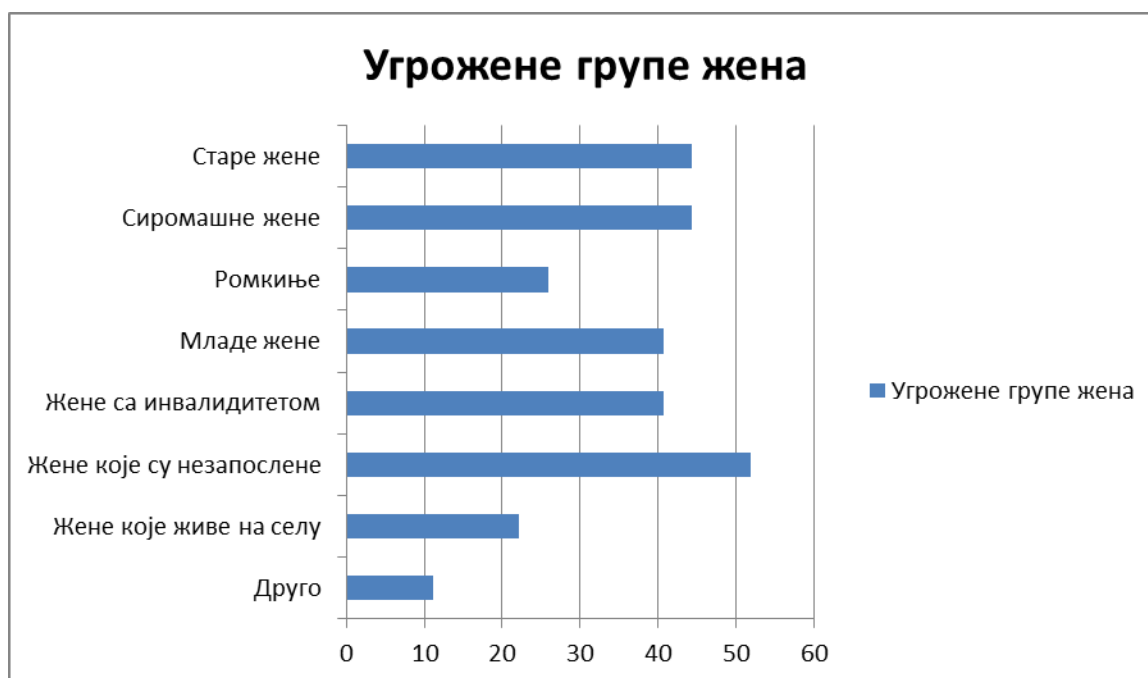
Сваке године се повећава потреба родитеља за упис деце у групе целодневног боравка, од јасленог узраста до поласка детета у школу. Због тренутно недовољних просторних капацитета, не постоји могућности за отварање нових група целодневног боравка. Ово је основни разлог повећања броја деце која нису обухваћена предшколским образовањем, односно деце која остају на листи евиденције (листи чекања) након спроведеног конкурса за пријем деце у ПУ "Пава Сударски.

3.6 Безбедност

Током израде документа кроз анкету грађанке су као највеће проблеме за безбедност жена у општини Нови Бечеј издвојиле следеће: насиље (било у породици или ван ње) улично осветљење (односно непостојање уличног осветљења у појединим деловима насеља у општини, недовољна осветљеност поједних делова услед постојања физичких препрека или лошијег светла и сл.) те неадекватна контрола стања паса луталица на улицама.

Резултати спроведене анкете такође показују да се 7,1% жена у општини Нови Бечеј осећа потпуно безбедно, свака десета жена се осећа небезбедном, док се већи проценат жена оценио безбедност средњом оценом.

Такође по мишљењу испитаница најугроженија категорија јесу жене које су незапослене.

Као велики проблем у области безбедности истиче се и родно засновано насиље.

Породично насиље се у савременом свету сматра једним од најтежих облика насиља, јер се тиме крше основна људска права и слободе чланова породице. Насиље у породици је специфичан вид насиља који најчешће погађа жене и најпре се огледа кроз дискриминацију жена и угрожавање основних људских права. Насиље над женама је дуго толерисано и оправдавано у друштвима широм света и одувек је постојало у свим државама и било заступљено међу народима свих раса, вероисповести и националности. Сматрало се да оно, као такво, представља приватну ствар једне породице у коју држава не треба да се меша, и коју та породица, односно партнери треба сами да реше, без обзира на последице. Данас, сваки вид насиља сматра се злочином, те је као такво,

насиље забрањено понашање, а свако родно засновано насиље је кршење женских људских права и показатељ неравноправног статуса жена у друштву.

Насиље које се чини унутар породице има специфичне карактеристике у односу на оно које је учињено ван породице, јер представља злоупотребу моћи и контролисање чланова породице и самим тим оно не угрожава само жене, већ представља претњу по друштво у целини.

Насиље у породици се разликује од других облика насиља због чињенице да су насилник и жртва у емоционално блиском односу. Оно представља резултат неравнотеже моћи између жена и мушкараца, те је према анализама које су сачињене на републичком нивоу свака трећа жена доживела неки облик насиља. Насиље над женама има своје облике и своју специфичну динамику. Неки од најчешћих облика насиља су: психичко, физичко и економско насиље. Жртве насиља су најчешће лица женског пола, а учиниоци насиља су у највећем броју случајева лица мушког пола. Учиниоци насиља су лица у статусу актуелних или бивших брачних, односно ванбрачних партнера. Насиље над женама је присутно у свим друштвеним слојевима и њему су изложене жене различитих животних доба. Жртвама насиља је ускраћено право да у потпуности користе основна људска права: право на живот, слободу, безбедност, достојанство. У зависности од тога којој врсти насиља је жртва била изложена као последице се јављају угрожено физичко и психичко здравље, а као најтежа последица се јавља губитак живота-фемцид. Последице су дуготрајне и одражавају се на ментално здравље жртве у виду депресије, анксиозности и посттрауматских стресних поремећаја, а могу да произведу и суицидне идеје. Дакле, насиље над женама није приватна ствар једне породице, већ јавни и друштвени проблем. Насиље представља повреду људских права, државе су у обавези да међународним споразумима спрече насиље у породици и да обезбеде сигурност жртвама. За спречавање насиља у породици и пружање заштите и подршке жртвама насиља у породици надлежни су: полиција, јавна тужилаштва, судови опште надлежности и прекршајни судови као надлежни државни органи и центри за социјални рад, као установе. Поред надлежних државних органа и центара за социјални рад, у спречавању насиље породици и пружању подршке жртвама насиља учествују и установе у области: дечје и социјалне заштите, образовања, васпитања, здравства као и тела за родну равноправност на нивоу локалних самоуправа. Подршку жртвама насиља могу да пруже и друга правна и физичка лица, разна удружења која се баве овом темом.

Ради ефикасније борбе против насиља у породици и заштите жртава насиља именују се лица за везу у Полицијској управи, Основном и Вишем јавном тужилаштву, Основном и Вишем суду и Центру за социјални рад. Лица одређена за везу размењују податке који су битни за спречавање насиља у породици, откривање и суђење за кривична дела као и за пружање заштите жртвама. Поред лица за везу на подручју сваког Основног јавног тужилаштва образује се група за координацију и сарадњу. Именована група разматра сваки случај насиља у породици који није окончан правноснажном судском одлуком у грађанском или кривичном поступку. Група за координацију и сарадњу најмање једном у петнаест дана одржава састанке и о томе води записник. Чланови групе

за координацију су представници основног јавног тужилаштва, полицијске управе и центра за социјални рад.

Центри за социјални рад имају значајну улогу у организовању заштите и подршке жртвама породичног насиља. У складу са тим одлуком директора Центра за социјални рад општине Нови Бечеј, формиран је и Интерни тим за рад са жртвама насиља у породици у којем учествују сви релевантни профили у циљу обезбеђења мултидисциплинарности у сагледавању потреба жртава и ради адекватног одговора у планираним активностима. Ради правовременог реаговања у ситуацијама породичног насиља и заштити жртава насиља Центар за социјални рад Нови Бечеј је увео двадесетчетворочасовно дежурство. Дежурни радници/це кроз активно и пасивно дежурство непосредно су повезани са дежурним полицијским службеницима/цама као и са Основним јавним тужилаштвом те предузимају потребне мере у заштити жртава насиља.

Стрепња за сопствену и безбедност деце, економска зависност од партнера, страх од осуде друштва, само су неки од разлога што жене не говоре о насиљу и остају у односу у

Статистички подаци Центра за социјални рад општине Нови Бечеј а на основу пријава породичног насиља током календарске 2020.године, односно 2021.године

Табела 1- број пријава породичног и партнерског насиља у току године према доминантној врсти насиља, старости и полу жртве насиља

Доминантна врста насиља	Старост жртве насиља						Укупно
	Млади		Одрасли		Старији		
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	
Физичко насиље	1	1	3	20	1	2	28
Сексуално насиље	0	0	0	0	0	0	0
Психичко насиље	1	3	2	18	1	6	31
Економско насиље	0	0	0	0	0	0	0
Укупно	2	4	5	38	2	8	59

Табела 2- број хитних мера изречених учиниоцима у току 2020. године (према Закону о спречавању насиља у породици) према врсти мере и службеном лицу које изриче меру

Број хитних мера	Службено лице које изриче меру		Укупно
	Полицијски	Суд	

Табела 2- број хитних мера изречених учиниоцима у току 2020. године (према Закону о спречавању насиља у породици) према врсти мере и службеном лицу које изриче меру

	службеник		
Мера привременог удаљења учиниоца из стана	40	10	50
Мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој	64	40	104
Укупно	104	50	154

Табела 3 - број пријава породичног и партнерског насиља у току године према доминантној врсти насиља, старости и полу жртве насиља

Доминантна врста насиља	Старост жртве насиља						Укупно
	Млади		Одрасли		Старији		
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	
Физичко насиље	1	9	6	26	2	5	49
Сексуално насиље	0	0	0	0	0	0	0
Психичко насиље	0	7	7	26	1	3	44
Економско насиље	0	0	0	0	0	0	0
Укупно	1	16	13	52	3	8	93

Табела 4 - број хитних мера изречених учиниоцима у току године (према Закону о спречавању насиља у породици) према врсти мере и службеном лицу које изриче меру

Број хитних мера	Службено лице које изриче меру	Укупно
-------------------------	---------------------------------------	---------------

Табела 4 - број хитних мера изречених учиниоцима у току године (према Закону о спречавању насиља у породици) према врсти мере и службеном лицу које изриче меру

	Полицијски службеник	Суд	
Мера привременог удаљења учиниоца из стана	10	3	13
Мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој	21	3	24
Укупно	31	6	37

Доношење и примена Закона о спречавању насиља у породици допринело је да насиље постане видљивије што указује на охрабреноост жртава да пријаве претпрљено насиље, као и њихово поверење у институције. Да би се променило све ово лоше што нас тренутно окружује потребно је више говорити и едуковати становништво о породичном насиљу. Третирање насиља као приватног проблема, односно немешање, насилници могу да схвате као потврду да имају право да га чине. Зато је за жртве важно да знају да у њиховој близини постоји неко коме могу да се обрате за помоћ и подршку, као и да се насилницима пошаље порука да је њихово понашање неприхватљиво. Насиље у породици не утиче само на непосредне жртве, већ и на њихову децу, ширу породицу, као и целу заједницу. Иако кључну улогу у сузбијању насиља имају релевантне претходно поменуте институције, од изузетне је важности и учешће свих организација, удружења чија се делатност заснива на начелима социјалне правде, поштовању људског достојанства, хуманизму пре свега, али и активно учешће сваког појединца у друштву, са заједничким циљем, а то је подизање свести заједнице о препознавању, али и пријављивању породичног насиља.

3.7. Култура, спорт и рекреација

Културна понуда у општини Нови Бечеј обухвата садржаје који се односе на изложбе слика, књижевне вечери, позоришне представе, биоскопске пројекције, концерте или озбиљне или променадне музике, те разноврсне поклон концерте. Носилац културних

активности у општини Нови Бечеј јесте Дом културе општине Нови Бечеј али и удружења грађана која се баве културом.

Према подацима Дома културе општине Нови Бечеј проценат жена које учествују у активностима односно догађајима које организује Дом културе јесте 55% у односу на 45% мушкараца.

На питање колико често посећују различита културна дешавања у нашој општини само трећина испитаница је одговорила да то чини више од три пута годишње док су преостале то чиниле мање од три пута или ниједном у току године. Истовремено готово половина њих сматра да има културних садржаја али да их је потребно још, са посебним акцентом на потреби организације оваквих догађаја у осталим насељима општине изузев насеља Нови Бечеј као административног центра.

Овој однос је још израженији када је реч млађој популацији односно девојчицама и дечама који активно учествују у активностима/секцијама које организује Дом културе. У овим активностима учествује далеко више девојчица - 70% него дечака - 30%.

Што се тиче спорта и рекреације, на територији општине Нови Бечеј функционише 28 клубова и спортских удружења који су чланови Спортског савеза општине Нови Бечеј, а који се баве: фудбалом, рукометом, кошарком, женском кошарком, фудсалом, одбојком, каратеом, теквондоом, боксом, кунг-фуом, спортским риболовом, шахом, дизањем тегова, куглањем. Постоје и спортска удружења која се се баве спортовима који нису признати од стране Спортског савеза Србије, као легитиман спорт или се баве плесом, пилатесом и слично, али они нису чланови Спортског савеза општине Нови Бечеј, као кровне организације за спорт из горе наведених разлога.

У општини Нови Бечеј постоје два женска клуба и то кошаркашки и одбојкашки, док су девојчице-девојке активне спортисткиње у још 9 клубова и то махом борилачких спортова (кик бокс, бокс, карате, теквондо).

Према евиденцији Спортског савеза општине Нови Бечеј, тренутно се спортом бави око 900 (886 тачно) спортиста свих узраста почевши од школице спорта преко петлића до сениора, од чега 220 девојчица-девојака наспрам три пута више дечака-момака, њих 666. Када је реч о старосној структури жена-девојака-девојчица које су активне у спорту ситуација је следећа:

- девојчице узраста од 7 до 14 година (1-8 разред) - око 65% од укупног броја,
- девојчице узраста 14 до 18 година око 20%
- сениорке су заступљена са 15% укупног броја активних спортисткиња (220).

Када је реч о рекреативном спорту, на територији општине функционише и удружење Спорт за све, које је наследник носиоца некадашњег радничког спорта, али се њихова активност своди на окупљање и одлазак на различита синдикална такмичења. Такође, постоје разни видови самоорганизовања ветерана разних спортова као и коришћење јавних отворених терена за играње баскета, малог фудбала, тениса, које махом користи млађа популација оба пола. Поред ових, такорећи самосталних иницијатива за

рекреативно бављење спортом, на територији општине нема организованог рекреативног бављења спортским активностима, што су испитанице и потврдиле у оквиру анкете и као један од главних проблема навеле недостатак простора за ове активности.

Појединачни циљ	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок
1. СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ Промењени родни обрасци и унапређена култура родне равноправности у општини Нови Бечеј						
1.1 Повећани капацитети и знање руководиоца/руководитељки и запослених у органима јавне власти о родној равноправности	1.1.1 Континуирана едукација о људским правима, родној равноправности и антидискриминацији свих руководиоца/руководитељки и запослених у органима јавне власти у општини Нови Бечеј	Број реализованих обука Број учесника на обукама	Руководиоци/руководитељке препознају и примењују стечена сазнања кроз рад у оквиру својих надлежности	Комисија за родну равноправност општине Нови Бечеј	Удружења грађана	Континуирано
1.2 Подршка женама за вршење јавних функција	1.2.1 Формирање Женске одборничке мреже	Број иницијатива и програма покренутих од стране Женске одборничке мреже	Формирана Женска одборничка мрежа	Комисија за родну равноправност општине Нови Бечеј Скупштина општине Нови Бечеј Одборнице Скупштине општине Нови Бечеј		2022

Појединачни циљ	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок
	1.2.2. Медијска промоција жена активних у јавном/друштвеном животу као и жена које су на руководећим позицијама	Број медијских прилога и новинских чланака о позитивним примерима	Обезбеђена видљивост жена и њихових успеха	Комисија за родну равноправност Медији	Удружења грађана Појединци	Континуирано
1.3. Стварање предуслова за учешће жена, младих, као и припадника/ца вишеструко дискриминисаних група у јавном и политичком животу	1.3.1 Анализа тренутног стања и препрека за активније учешће учешће жена, младих, као и припадника/ца вишеструко дискриминисаних група у јавном и политичком животу	Израђен документ анализе	Израђена анализа и дефинисане мере и активности са циљем елиминисања препрека за активније учешће дефинисаних група	Комисија за родну равноправност општине Нови Бечеј Удружења грађана	Канцеларија за младе Женска одборничка мрежа	2023
	1.3.2 Креирање и реализација програма/едукација са циљем активнијег учешћа дефинисаних група	Број осмишљених и реализованих програма/едукација Број учесника/ца у програмима	Повећано учешће дефинисаних група у јавном и политичком животу заједнице	Комисија за родну равноправност општине Нови Бечеј Удружења грађана		2023-2027

Појединачни циљ	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок
1.4 Подизање нивоа свести локалне заједнице о улози жена у развоју друштва	1.4.1 Промоција значајних жена за историју и развој локалне заједнице као и	Број осмишљених реализованих садржаја (медијских прилога, изложби, предавања) Број посетилаца садржаја	Повећан ниво свести о значају жена у историји локалне и шире заједнице	Удружења грађана Дом културе општине Нови Бечеј Медији	Образовне институције са територије општине	Континуирано
2. СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ Смањење економске неједнакости између мушкараца и жена, увођење политике једнаких могућности						
2.1 Повећана информисаност жена о могућностима запошљавања, женског предузетништва и самозапошљавања	2.1.2 Промоција конкурса и средстава обезбеђених од стране различитих донатора	Број обавештења/о бјава Број прилога на локалној телевизији Број прилога у локалном гласилу	Повећана информисаност жена о доступним субвенцијама и средствима	Комисија за родну равноправност	Канцеларија за локлани економски развој Регионална развојан агенција Банат Привредна комора	Континуирано
	2.1.3 Промоција примера добре праксе кроз медијске прилоге и јавне трибине	Број прилога Број одржаних јавних трибина Број учесника/ца на трибинама	Повећање нивоа свести о могућностима	Савет за родну равноправност Медији Удружења грађана	Дом културе општине Нови Бечеј	Континуирано

Појединачни циљ	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок
3. СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ Унапређење здравља жена и унапређивање родне равноправности у здравственој политици на локалном нивоу						
3.1 Подизање нивоа свести жена о важности редовних здравствених контрола	3.1.1. Анализа тренутног стања у области здравља код жена са територије општине Нови Бечеј	Израђен документ	Дефинисан тренутни пресек стања у локалној заједници у погледу здравља жена	Комисија за родну равноправност Савет за јавно здравље Дом здравља Нови Бечеј	Удружења грађана Институт за јавно здравље Зрењанин	2022.година
	3.1.2 Рад на подизању нивоа јавне свести о важности здравља жена	Број одржаних едукација/кампања Број учесника едукација/кампања	Повећан ниво свести жена о потреби превентивних и редовних здравствених прегледа Повећан ниво информисаности	Комисија за родну равноправност Савет за јавно здравље	Дом здравља Нови Бечеј Удружења грађана	Континуирано
3.2. Обезбеђивање доступности лекара специјалиста кроз друштвену бригу за јавно здравље	3.2.2 Ангажовање лекара специјалисте гинекологије и акушерства	Број редовних гинеколошких прегледа Број превентивних гинеколошких прегледа и анализа	Повећан приступ жена здравственој заштити	Савет за јавно здравље Дом здравља Нови Бечеј	Комисија за родну равноправност	Континуирано
4. СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ Превенција и унапређење безбедности у заједници						

Појединачни циљ	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок
4.1 Смањење насиља над женама кроз континуирану сарадњу и подршку институцијама које се баве овим проблемом	4.1.1 Подршка координацији кључних институција за решавање проблема (ЦСР, полиција, суд, тужилаштво, општина, удружења жена, Дом здравља)	Број састанака Присуство представника општине координационим састанцима Број заједнички решених случајева Број институција које учествују	Унапређен систем реаговања на ситуацију насиља Квалитетнија и ефикаснија повезаност институција Професионалци се не осећају изоловано и немоћно	Центар за социјални рад, ПУ, тужилаштво, Дом здравља	Комисија за родну равноправност Удружења грађана	Континуирано
	4.1.2 Унапређење капацитета различитих актера везаних за препознавање и спречавање насиља кроз едукације, радионице, студијске посете	Број учесника Број радионица, семинара, студијских посета које су похађали запослени	Унапређени људски капацитети везани за препознавање и спречавање насиља	Комисија за родну равноправност Центар за социјални рад		Континуирано
	4.1.3 Повећање информисаности жена са циљем повећања пријављивања насиља	Промењени ставови жена о пријављивању насиља	Број учесника/учесница едукција Број пријава Број медијских садржаја Број подељених лифлета	Удружења грађана Комисија за родну равноправност	Медији Центар за социјални рад	Континуирано

5. СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ Повећање обухвата бављења девојчица/жена спортом кроз развој и унапређење

Појединачни циљ	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок
спортске рекреације						
4.1. Подршка Спортском савезу општине Нови Бечеј да уведе родну перспективу у своје функционисање	4.1.1 Родна анализа спортских програма	Спроведена родна анализа Програма спортског савеза Објављене и усвојене препоруке за унапређење рада усмерене ка увођењу родне перспективе	Дефинисане мере за веће учешће девојчица и жена у спорту Већи број девојчица и жена се бави спортом	Спортски савез општине Нови Бечеј Комисија за родну равноправност	Школе са територије општине Нови Бечеј Спортски клубови Канцеларија за младе	2023.година
	4.1.2 Уведено родно буџетирање у спорту	Спортски савез и сва друга давања за спорт су родно буџетирана	Утврђене мере за смањење разлика у финансирању мушког и женског спорта	Одељење за привреду и финансије Спортски савез општине Нови Бечеј	Комисија за родну равноправност	2023.година
4.2. Унапређење услова за развој рекреативног спорта за жене и девојке	4.2.1 Развијање спортских програма за жене и девојке	Број и врста спортских рекреативних активности/програма намењених девојчицама/ж	Повећан број девојчица и жена који се рекреативно баве спортом	Спортски савез Спортски клубови Удружења грађана	Одељење за јавне службе Општинске управе Нови Бечеј Комисија за	Континуирано

Појединачни циљ	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок
		енама Број жена и девојчица који се бави спортом			родну равноправност	
	4.2.2. Реализација кампање са циљем повећања учешћа девојчица/жена у бављењу спортом	Број активности/програма осмишљених са циљем активирања девојчица/жена у бављењу спортом	Повећан број девојчица и жена који се рекреативно баве спортом	Спортски савез Спортски клубови Удружења грађана	Комисија за родну равноправност Медији Канцеларија за младе	Континуирано

5. Праћење, извештавање и оцена реализације Акционог плана

Праћење је систематска активност прикупљања података и информација потребних за мерење успеха реализације планираних активности, као и остварења дефинисаних циљева.

Планом су предвиђени индикатори као јединице мере успеха активности. Извештај о праћењу реализације Акционог плана представља основ за анализу и оцену квалитета плана, дефинисаних резултата, али и основ за његову потенцијалну ревизију.

На основу годишњих извештаја о реализацији, Комисија за родну равноправност ће формирати оцену реализације акционог плана са препорукама за даљи рад на унпређењу родне равноправности у општини Нови Бечеј.

Годишњи извештај о реализацији акционог плана, Комисија за родну равноправност подноси Већу општине Нови Бечеј.